

Изх.№: 161/18.07.2022

ДО

БОЙКО РАШКОВ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ГЕОРГИ ГЪОКОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

ЕЛЕОНОРА ЛИЛОВА
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

МАРИАНА ТОШЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ

ИВАЙЛО ЙОРДАНОВ
ГЛАВЕН ДИРЕКТОР
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
НАКАЗАНИЯТА“ КЪМ МИНИСТЕРСТВОТО НА
ПРАВОСЪДИЕТО

РАЙОННА ПРОКУРАТУРА – ГР. РУСЕ

ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ГР. РУСЕ

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

КОПИЕ ДО

ПРОФ. ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Сигнал от Национална мрежа за децата

Относно: Данни за неправомерно прилагане на мярка за неотклонение задържане под стража в досъдебни производства срещу непридружени непълнолетни бежанци

Уважаеми г-н Рашков,

Уважаеми г-н Гьоков,

Уважаема г-жо Лилова,

Уважаеми госпожи и господа,

От Национална мрежа за децата сме силно обезпокоени от постъпилия от наш член сигнал за случай на дете-бежанец А. А. от Сирийска арабска република на 15г., на което е наложена мярка за неотклонение задържане под стража, с която детето прекарва един месец в ареста в град Русе. Детето е задържано при преминаване на българо-румънската граница на 28.05.2022 и е задържано в русенския арест първоначално за 24 часа, след което му е наложена постоянна мярка за неотклонение. След съдебно производство, на 29.06.2022 година, то е насочено към социална услуга в гр. Русе. Детето свидетелства, че по време на престоя си в ареста то е настанявано и е контактувало заедно с пълнолетни лица, задържани за криминални прояви, при извънредно лоши условия. Давана му е неподходяща за него храна и е държано заключено, без възможност да излиза навън. Детето е нахапано от инсекти, като при посещаването на социалната услуга то е насочено към педиатрично отделение в Русе, където от медицинския персонал е установен тежък обрив след нахапване от инсекти и е предписано спешно лечение. Всичко това свидетелства за нарушение на особените разпоредби на Глава XXX от НПК и на чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (поставяне в неблагоприятни условия за изтърпяване на задържането под стража).

На 05.07.2022 г., по време на проведена среща с ОЗД, детето и преводач от Сирия преводачът е информирал наши колеги, че в момента в ареста в гр. Русе се намират други три 15-годишни деца – непридружени бежанци. Преводачът пояснил, че **налагането на тази мярка от една година насам се е превърнало в честа практика в редица досъдебни производства** (въпреки че, съгласно ал. 2 на чл. 386 от НПК, мярката за неотклонение задържане под стража досежно непълнолетни следва да се взема единствено в хипотезата на т.нар. „изключителен случай“).

С настоящото, водени от гореописаното и с оглед особените правила в Глава XXX от НПК, от Национална мрежа за децата ви сезираме с молба по цитираните случаи в спешен порядък да бъде извършена обстойна проверка, така щото да бъде установено налице ли са описаните по-горе обстоятелства, както и, в случай че същите бъдат установени, да се обезпечи спешна институционална намеса за закрила правата на непълнолетните бежанци и превениране на последващи подобни случаи в гр. Русе.

В този контекст, настояваме и за следната информация:

- Задържано ли е детето за по-дълъг срок от лимитативния такъв, нормиран в чл. 63, ал. 4 от НПК?
- Настанявано ли е детето заедно с възрастни, включително пълнолетни лица с криминално минало (в пряко противоречие с разпоредбата на ал. 4 от чл. 386 от НПК, както и с чл. 246, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража)?
- Свързало ли се е длъжностното лице от съответната териториална структура на МВР, отговарящо за случая, с териториално компетентната дирекция Социално подпомагане и направени ли са стъпки за уточняване на възможността за предприемане на мярка за закрила по Закона за закрила на детето? Ако да, в какъв срок след задържането?
- Уведомено ли е детето по разбираем за него начин за възможността да подаде молба за международна закрила от съответните органи и ако да, кога, къде и по какъв начин?
- Осигурен ли е превод и информация на детето за това какво предстои, какви са възможностите пред него, включително за правна защита?
- Осигурен ли е на детето представител - адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на Националното бюро за правна помощ, съобразно разпоредбата на чл. 25 от Закона за убежището и бежанците?
- Кога, как и в какъв срок е предприето уведомяване на Дирекция за социално подпомагане за случая?
- Предприемани ли са действия за осигуряване на здравна помощ за периода на престой в русенския арест и ако да, какви, от кого и с какъв резултат?
- Спазени ли са другите изисквания на Координационния механизъм за взаимодействие между институциите и организациите при случаи на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на Република България, включително децата, търсещи или получили международна или временна закрила, приет със Заповед РД-06-6 от 18.04.2022?
- Какъв брой непридружени деца бежанци са задържани за последните 2 години в русенския арест и за какъв период от време? При какви условия са настанявани те?
- Към Министерство на вътрешните работи в допълнение отправяме молба да бъдем снабдени с действащата заповед, издадена от директора на ОДМВР – Русе, по чл. 6 от Инstrukция на МВР № 8121з-78 от 24 януари 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи. Молим в своя отговор на настоящия Сигнал МВР да посочи дали цитираната заповед е съобразена с относимите общи правила.

Уважаеми г-да Министри,

Уважаема г-жо Председател на ДАЗД,

Уважаеми г-н Директор на ГДИН,

Уважаеми Ръководители на Районна прокуратура и Окръжна прокуратура - гр. Русе,

За пореден път подчертаваме, че **всички непридружени деца бежанци са първо и преди всичко деца и като такива имат нужда от закрила, подкрепа и семейство**. Практиката в русенския арест е само част от продължаващите системни нарушения на правата на непридружените деца, установявани нееднократно¹

Още веднъж подчертаваме необходимостта от усъвършенстване и внимателно проследяване на прилагането на Координационния механизъм за взаимодействие между институциите и организациите при случаи на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на Република България, включително децата, търсещи или получили международна или временна закрила така, че по отношение на непридружените деца да бъде приоритетно прилаган Законът за закрила на детето, независимо от неговата възраст и произход. Всички деца без родител или друг възрастен, отговорен за тях, следва да се предават на Дирекция „Социално подпомагане“ и към тях следва да се приложат мерки за закрила по чл. 4 от Закона за закрила на детето, а именно, при изчерпване на възможностите за настаняване при роднини и близки, приоритетно настаняване в приемно семейство и, по изключение, настаняване в социална услуга за резидентна грижа. Категорично недопустимо е задържането на деца в арест заедно с пълнолетни с криминално минало и нарушаването на базовите им права на достъп до здравеопазване, образование и правосъдие.

От Национална мрежа за децата сме в готовност да съдействаме максимално на отговорните институции, както и да окажем помощ на засегнатите непълнолетни. Мотивирани сме също да положим усилия за това случаите на пребиваване на сирийските непълнолетни в ареста в гр. Русе да получи дължимия обществен отзвук. Като първа стъпка в тази посока, депозираме копие от настоящия Сигнал и пред Омбудсмана на Република България.

Национална мрежа за децата (НМД) е обединение на над 110 граждански организации и съмишленици, работещи за и с деца и семейства в цялата страна. Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи, които ни обединяват. Ние вярваме, че всички политики и практики, които засягат пряко или косвено децата, следва да се изготвят, прилагат и съблюдават, като се взема предвид принципът за висшия интерес на децата и с активното участие на самите деца и младежи.

С уважение,

Георги Богданов
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

¹ <https://nmd.bg/tarseshtite-zakrila-prez-2021-g-arest-vmesto-pomosht-i-sistemni-narusheniya-na-pravata-na-nepridruzhnite-detsa/>